

Komentar in karta: 2/62

SLA V162B.01 'petra'

Tjaša Jakop, Vera Smole

1. Gradivo

Za pomen 'podstrešni prostor v gospodarskem posloplju za hranjenje sena', knj. *pêtro* in *pétro* (é; ê), je najpogostejše navedeno poimenovanje *petra* (rabljen v različnih spolih, lahko tudi kot množinski samostalnik, in z različnimi fonetičnimi uresničitvami). Velika količina manjkajočih odgovorov priča, da je bilo vprašanje razumljeno kot obstojško. Tako karta zanesljivo prikazuje predvsem področje z obstojem leksema *petro*, drugi kartirani leksemi pa ne izkazujejo dejanskih arealov. Ti so še (v pomenkah je naveden pomen v SSKJ): *preklade* 'podolgovat, navadno nosilni gradbeni element nad kako odprtino, na koncih položen na zid, oporo', *pod* 'skedenj', *parna* 'prostor, stavba za shranjevanje krme, slame, sena', *svisli* 'prostor, stavba za shranjevanje krme, slame, sena', *oder* 'podstrešni prostor v gospodarskem posloplju za hranjenje sena', *kolnica* 'pokrit prostor za shranjevanje vozov, kmečkega orodja, strojev' in *napušč* 'del strehe, ki gema čez zunanjo steno stavbe'.

2. Morfološka analiza

p//eTr- < **pętr-ъ/-o/-a/-ę* 'strop iz tramov' (T ≥ k v T054–T055, T336, T354, T357, T360–T362; // ≥ l (*pletre*) v T005)

peterk < **pętr-ъk-ъ*

peterce < **pętr-ъc-e*

(ta) na petr- < *(*ta*) *na pętr-ul-ěl-ę* ← (**ta* 'tam') + **na* 'na' + **pętr-ъ*

svisl- < **sъvisl-a/-i/-ę* ← **sъ-vis-l-ъ* 'viseč, pravokoten, navpičen' ← **sъ(n)-* 'od zgoraj navzdol' + **vis-ě-ti* 'viseti'

preklade (Imn.) < **per-kol-d-ę* ← **per-* 'skozi, prek, čez, k' + **kol-d-a* 'klada, tram' (← **kol-ti* **kolŏ* (< **kol-j-ŏ*) 'klati, tolči')

oder < **odr-ъ* 'oder'

na odrih < **na odr-ixъ/-ěxъ* ← **na* 'na' + **odr-ъ*

pod < **pod-ъ* 'tla'

na podu < **na pod-u* ← **na* 'na' + **pod-ъ* 'tla'

pridevek < **pri-dě-v-ъk-ъ* ← **pri-dě-va-ti* ← **pri-dě-ti* ← **pri-* 'pri' + ← **dě-ti* 'položiti, postaviti, vtakniti, narediti'

napušč < **na-pušč-ъ* < **na-pust-j-ъ* ← **na-pust-i-ti* / **na-puščati* ← **na-* 'na' + **pust-i-ti* 'pustiti' / **puščati* (< **pust-ja-ti*) 'puščati'